

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ
29.05.2004-ж. №264/II

ЖӘМИЙЕТЛИК ҚОРЛАР ҲАҚҚЫНДА

Усы Нызамға төмендегилерге муўапық өзгерислер киргизилген
25.04.2009-ж. 240/III-санлы ҚР Нызамы
22.05.2010-ж. 31/II-санлы ҚР Нызамы
28.12.2013-ж. 187/XIV-санлы ҚР Нызамы

I. Улыўма режелер

1-статья. Усы нызамның мақсети

Усы нызамның мақсети жәмиетлик қорларды шөлкемлестириү, олардың жумысы, қайта шөлкемлестирилийи ҳәм сапластырылыуы тарауындағы қатнасықларды тәртиплестириүден ибарат.

2-статья. Жәмиетлик қорлар ҳаққындағы нызам ҳұммәттери

Жәмиетлик қорлар ҳаққындағы нызам ҳұммәттери усы нызам ҳәм басқа да нызам ҳұммәттеринен ибарат.

Егер Өзбекстан Республикасының халықаралық шартнамасында Қарақалпақстан Республикасының жәмиетлик қорлар ҳаққындағы нызам ҳұммәттеринде нәзерде тутылғаннан басқаша режелер белгиленген болса, халықаралық шартнамаларды нәзерде тутылған режелер қолланылады.

3-статья. Жәмиетлик қор түснігі

Юридикалық ҳәм (ямаса) физикалық шахслар тәрепинен ықтыярлы мұлк төлемлерин қосыу тийкарында шөлкемлестирилген, қайырқомлық, социаллық, мәдений, ағартыушылық ҳәм басқа да жәмиетлик пайдалы мақсетлерди гөзлейтуғын, ағзалығы болмаған мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем жәмиетлик қор (буннан былай текстте қор деп алынады) деп есапланады.

4-статья. Қорлардың түрлери

Қарақалпақстан Республикасында республикалық қорлар ҳәм жергилики қорлар шөлкемлестириледи ҳәм жумыс алып барады.

Жумысын өз уставына муўапық Қарақалпақстан Республикалары аймағында әмелге асыратуғын қорлар республикалық қорлар қатарына киреди.

Жумысын өз уставына муўапық район(лар), қала(лар) аймағында әмелге асыратуғын қорлар жергилики қорлар қатарына киреди.

5-статья. Қордың ўәкилханалары ҳәм филиаллары

Қор Қарақалпақстан Республикасы аймағында ҳәм басқа да мәмлекетлерде ўәкилханалар ашыўы ҳәм филиаллар шөлкемлестирийи мүмкин.

Қордың ўәкилханасы қордың өзи турған жерден тысқарыда жайласқан ҳәм оның мәплерин билдиретуғын және қорғайтуғын өз алдына бөлими болып табылады.

Қордың филиалы қордың ол турған жерден тысқарыда жайласқан ҳәм оның барлық ўазыйпаларын ямаса ўазыйпаларының бир бөлегин, соның ишинде ўәкилхана ўазыйпаларын атқаратуғын өз алдына бөлими болып табылады.

Қордың ўәкилханалары ҳәм филиаллары қордың атынан жумыс жүргизеди ҳәм уставта белгиленген мақсетлер және ўазыйпалардың әмелге асырылыўы ушын қор алдында жүүапкер болып табылады. Қордың Қарақалпақстан Республикасы аймағында жумыс ислеп атырған ўәкилханалары ҳәм филиаллары юридикалық тәреп болмайды, усы нызамың 6-статьясының екинши бөлиминде нәзерде тутылған жағдайлар оған кирмейди.

Үәкилханалар ҳәм филиалларды қор мүлк пenen тәмийинлейди.

Үәкилханалар ҳәм филиалдың мүлки өз алдына баланста ҳәм қордың балансында есапқа алынады.

Қордың ўәкилханалары ҳәм филиаллары қор басқармасы тәрепинен тастыйықланған устав тийкарында жумыс алып барады.

6-статья. Сырт ел қорларының ўәкилханалары ҳәм филиаллары

Сырт ел қорлары Қарақалпақстан Республикасы аймағында Қарақалпақстан Республикасының нызам хұжжетлерине муýапық өз ўәкилханаларын ашыўы ҳәм филиалларын шөлкемлестирийи мүмкин.

Сырт ел қорларының Қарақалпақстан Республикасы аймағында жумыс жүргизип атырған ўәкилханалары ҳәм филиаллары юридикалық тәреп статусына ииye болыўы керек.

Сырт ел қорларының Қарақалпақстан Республикасы аймағында жумыс жүргизип атырған ўәкилханалары ҳәм филиалларына, нызамда басқаша режелер белгиленген болмаса, қорлардың шөлкемлестирилийи, жумыс жүргизиўи, қайта шөлкемлестирилийи ҳәм сапластырылыўы ушын Қарақалпақстан Республикасының нызам хұжжетлеринде белгиленген режелер қолланылады.

7-статья. Қорлардың жумысының кепилликлері

Қарақалпақстан Республикасында қорлардың жумыс еркинлиги, мүлкине қол қатылмаслық ҳәм исшенлик абыройы қорғалыўы кепилленеди.

Қорлардың мүлки национализация, реквизиция исленбейди ҳәм алып қойылмайды, нызамда нәзерде тутылған жағдайлар буған кирмейди.

8-статья. Қорлардың мәмлекетлик уйымлар менен өз-ара қатнасықлары

Қорлардың мәмлекетлик уйымлар менен өз-ара қатнасықлары социаллық шериклик, юридикалық ҳәм физикалық тәреплердин хуқықлары ҳәм нызамлы мәплерин қорғау тийкарында күралады.

Мәмлекетлик уйымлар қорлардың хуқықлары ҳәм нызамлы мәплеринин сақланыўын тәмийинлейди, қорлардың социаллық әхмийетке ийе бағдарламалары ҳәм жойбарларын қоллап-қуятулауы мүмкін.

Мәмлекетлик уйымлар ҳәм олардың лаўазымлы шахсларының қорлардың жумысына араласыўына, сондай-ақ, қорлардың мәмлекетлик уйымлар ҳәм олардың лаўазымлы шахсларының жумысына араласыўына жол қойылмайды.

II. Қорды шөлкемлестирий ҳәм мәмлекетлик дизимнен өткериў тәртиби

9-статья. Қорды шөлкемлестирий

Қор шөлкемлестирийшилердин (шөлкемлестирийшинин) қарапына муўапық ямаса ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилий мүмкін.

10-статья. Қордың шөлкемлестирийшилері (шөлкемлестирийшиси)

Бир ямаса бирнеше юридикалық ҳәм (ямаса) физикалық тәреп қордың шөлкемлестирийшилері (шөлкемлестирийшиси) болыўы мүмкін.

Қордың шөлкемлестирийшилері (шөлкемлестирийшиси) қордың уставын тастыыйылайды, қордың қәүендерлик кеңесинин дәслепки қурамының ағзаларын тайынлайды ҳәм усы нызам және басқа да нызамға ҳұжжетлерине муўапық ўәкилликлерди әмелге асырады.

11-статья. Қордың ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилий

Қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилгенде ўәсиятнамада қордың мақсетлери ҳәм ўазыйпалары, оған өткерилип атырған мүлк көлеми көрсетилген ҳәм ўәсиятнаманы орынлаўши белгиленген болыўы керек. Ўәсиятнаманы орынлаўши қордың қәүендерлик кеңесинин дәслепки қурамының ағзаларын егер олар ўәсиятнамада атпа ат көрсетилген болмаса тайынлайды, сондай-ақ қордың шөлкемлестирилий менен байланыслы басқа да ҳәрекетлерди әмелге асырады.

Егер ўәсиятнаманы орынлаўши өзине жүкленген ҳәрекетлерди әмелге асырыўдан бас тартса ямаса оларды әмелге асырыўға қәбилетли болмаса, нызам ҳұжжетлерине муўапық ўәсиятнаманы орынлаўши жаңа шахс тайынланады.

12-статья. Қордың уставы

Қордың уставы қор шөлкемлестирийшилері (шөлкемлестирийшиси) тәрепинен тастыыйыланаады.

Қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилген жағдайда, қордың уставы ўәсиятнаманы орынлаушы тәрепинен ўәсиятнамаға муўапық рәүиште дүзиледи.

Қордың уставында тәмендегилер көрсетилийі керек:

«жәмийетлик қор» деген сөзлерди өз ишине алған қордың атамасы;

қордың жайласқан жери (почта мәкән жайы);

қордың мақсетлери ҳәм ўазыйпалары;

қордың уйымларының дүзилийі, ўәкилліктери ҳәм қәлиплестириү тәртиби;

қордың уйымларының лаўазымлы шахсларын тайынлау (сайлау) ҳәм лаўазымнан босатыу тәртиби;

қордың мұлкин қәлиплестириү дереклери, қордың, оның ўәкилханалары және филиалларының мұлкин басқарыу бойынша хұқық ҳәм миннетлемелери;

қордың ўәкилханаларын ашыу ҳәм филиалларын шөлкемлестириү тәртиби;

қорды қайта шөлкемлестириү ҳәм сапластырыу тәртиби;

қор сапластырылған жағдайда оның мұлкинен пайдаланыу тәртиби;

қордың уставына өзгерислер ҳәм қосымшалар киргизиү тәртиби.

қордың уставында оның тийисли тәртипте дизимнен өткерилиген символикалық белгисиниң тәрийпи, сондай-ақ нызам ҳұжжетлерине қарсы болмаған басқа да режелер болыуы мүмкін.

13-статья. Қорды мәмлекетлик дизайннен өткериү ҳәм оның ўәкилханалары және филиалларын дизайнге алыу

Қорды мәмлекетлик дизайннен өткериү ҳәм оның ўәкилханалары және филиалларын дизайнге алыу әдиллик уйымлары (буннан былай текстте дизайннен өткериүши уйым деп жүргизиледи) тәрепинен әмелге асырылады.

Республикалық қорлар, жергилекли қорлар, сондай-ақ сырт ел қорларының ўәкилханалары ҳәм филиаллары Қарақалпақстан Республикасы Әдиллик министрлигинде дизайннен өткериленеди.

14-статья. Мәмлекетлик дизайннен өткериүде талап етилетуғын ҳұжжетлер

Қор мәмлекетлик дизайннен өткерилийи ушын тәмендеги ҳұжжетлер дизайннен өткериүши уйымға усынылады:

шөлкемлестириүшилер (шөлкемлестириүши) ямаса олар (ол) ўәкиллік берген шахслар (шахс) тәрепинен қол қойылған олардың фамилиясы, аты, әкесиниң аты, туғылған жылды ҳәм жасау орны (почта мәнзили) көрсетилген дизайннен өткериү ҳаққындағы арза;

егер қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилип атырған болса, ўәсиятнаманың нотариал тастыйықланған нусқасы;

шөлкемлестириү жыйналысы (съезді, конференциясы) ямаса шөлкемлестириүши (қор бир юридикалық шахс тәрепинен шөлкемлестирилип атырған болса) тәрепинен қабыл етилген, қор шөлкемлестириүшилері

(шөлкемлестириүшиси) ҳаққындағы мағлыўматлар, қордың мақсет ҳәм үазыйпалары көрсетилген қарап;

қордың уставынан еки нұсқа;

мәмлекетлик бажы төленгенлиги ҳаққындағы банк төлеў ҳүжжети; (*КР ЖК 22.05.2010-ж. 31/II-санлы-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кириtilген*)

қордың дәслепки қаржылары қәлиплескенлигин тастыйықлаушы ҳүжжет.

Усы статьяның биринши бөлиминде көрсетилген ҳүжжетлер шөлкемлестириүшилер (шөлкемлестириүши) қорды дүзиў ҳаққында қарап қабыл еткен күннен баслап еки ай мұддет ишинде мәмлекетлик дизимнен өткериў ушын усынылады. Қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилип атырған болса, бул ҳүжжетлер мийрасқа болған хуқық ҳаққында гүйалық берилгеннен соң еки ай мұддет ишинде усынылады.

Сырт ел қорларының ўәкилханалары ҳәм филиаллары мәмлекетлик дизимнен өткерилийи ушын төмендеги ҳүжжетлер дизимнен өткериўши уйымға усынылады;

дизимге алыў ҳаққында қордың ўәкилликли уйымның арзасы;

қордың ўәкилликли уйымы тәрепинен тастыйықланған, қордың ўәкилханасы ямаса филиалы ҳаққындағы реже;

ўәкилхана ямаса филиалының мүлкин басқарыў ушын қордың ўәкилликли уйымы тәрепинен берилген исеним қағазы;

қордың дизимнен өткерилигенлиги ҳаққында гүйалық ҳәм уставын ямаса олардың орнын басыўшы ҳүжжетлердин белгиленген тәртипте легалластырылған ямаса апостиль қойылған және мәмлекетлик тилге аўдарылған тексти; (*КР ЖК 28.12.2013-ж. 187/XIV-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кириtilген*)

мәмлекетлик бажы төленгенлиги ҳаққындағы банк төлеў ҳүжжети. (*КР ЖК 22.05.2010-ж. 31/II-санлы-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кириtilген*)

Респубикалық қорлар ҳәм жергиликли қорлардың ўәкилханалары және филиаллары дизимнен өткерилийи ушын төмендеги ҳүжжетлер дизимнен өткериўши уйымға усынылады:

қордың басқармасының қордың ўәкилханасын ашыў ямаса филиалын шөлкемлестириў ҳаққындағы қарапы;

қордың басқармасы тәрепинен тастыйықланған, қордың ўәкилханасы ямаса филиалы ҳаққындағы реже;

ўәкилхана ямаса филиалдың мүлкин басқарыў ушын қордың басқармасы тәрепинен берилген исеним қағазы;

қордың уставының ҳәм қордың мәмлекетлик дизимнен өткерилигенлиги ҳаққындағы гүйалықтың нұсқалары.

15-статья. Мәмлекетлик дизимнен өткериў ҳәм дизимге алыў ҳаққындағы қарап

Қорды мәмлекетлик дизимнен өткериў ямаса қордың ўәкилханасы ҳәм филиалын дизимге алыў ушын ҳүжжетлерди қабыл еткен дизимнен өткериўши уйым бир ай мұддет ишинде мәмлекетлик дизимнен өткериў ямаса дизимге алыў ҳаққында яки мәмлекетлик дизимнен өткериўден ямаса дизимге алыўдан бас тартыў ҳаққында қарап шығарыўы шәрт.

Дизимнен өткерилген қорға, сырт ел қорының ўәкилханасы ямаса филиалына дизимнен өткериўши уйым мәмлекетлик дизимнен өткерилгенлиги ҳаққында гүйалық береди.

Респубикалық ҳәм жергилекли қордың дизимге алынған ўәкилханасы ҳәм филиалына дизимнен өткериўши уйым дизимге алынғанлығы ҳаққында гүйалық береди.

16-статья. Мәмлекетлик дизимнен өткериў ҳәм дизимге алыўдан бас тартыў тийкарлары

Қорды мәмлекетлик дизимнен өткериў ҳәм қордың ўәкилханасы және филиалын дизимге алыўдан нызамда нәзерде тутылған жағдайларда бас тартылыўы мүмкін.

Мәмлекетлик дизимнен өткериў ямаса дизимге алыўдан бас тартыў тийкарланған болыўы керек. Қорды шөлкемlestiriў, оның ўәкилханаларын ашыў ҳәм филиалларын шөлкемlestiriў мақсетке муўапық емес деген дәлил менен мәмлекетлик дизимнен өткериў ямаса дизимге алыўдан бас тартыўға жол қойылмайды.

Дизимнен өткериўши уйымның қорды мәмлекетлик дизимнен өткериў ҳәм оның ўәкилханалары және филиалларын дизимге алыўдан бас тартыў ҳаққындағы қарапы үстинен, сондай-ақ, усы уйымның мәмлекетлик дизимнен өткериў ҳәм дизимге алыў мұддетлерин бузғанлығы үстиннен судқа шағым етиўге болады.

17-статья. Қордың уставына, қордың ўәкилханалары және филиалларының режелерине өзгерислер ҳәм қосымшалар киргизиў

Қордың уставына уставтың өзинде нәзерде тутылған тәртипте өзгерислер ҳәм қосымшалар киргизилий мүмкін.

Қордың уставына киргизилип атырған өзгерислер ҳәм қосымшалар қордың қәүендерлик кенеси тәрепинен тастыйықланады ҳәм дизимнен өткериўши уйымға усы өзгерислер ҳәм қосымшалар киргизилген пайыттан баслап еки ҳәпте мұддет ишинде билдириледи.

Қордың уставына киргизилип атырған ҳәм уставта белгиленген мақсетлер және ўазыйпаларды ямаса қордың уйымларын дүзиў тәртибин ҳәм бул уйымлардың ўәкилликлерин, сондай-ақ қордың жумыс тарауын өзгертетуғын өзгерислер ҳәм қосымшалар қорды нызам ҳүжжетлеринде белгиленген тәртипте қайта дизимнен өткериўге себеп болады.

Қордың ўәкилханалары ҳәм филиаларының режелерине киргизилип атырған өзгерислер ҳәм қосымшалар қордың басқармасы тәрепинен тастыйықланады ҳәм дизимнен өткериүши уйымға усы өзгерислер ҳәм қосымшалар киргизилген ўақыттан баслап еки ҳәпте мүддөт ишинде билдириледи.

III. Қордың ҳуқықлары ҳәм миннетлемелери

18-статья. Қордың ҳуқықлары

Қор:

меншик ҳуқықы ҳәм басқа да материаллық ҳуқықлар тийкарында мүлкке иие болыўға;

пуқаралық ҳуқықый келисимлер дүзиўге;

қайырқомлық қаржылар, төлемлер, грантлар ҳәм басқа да қаржылар алыўға;

судта, басқа да уйымлар ҳәм шөлкемлерде өз мәплерин билдириў ҳәм қорғаўға;

ғалаба хабар қуралларын шөлкемlestiriў ҳәм баспа жумысын әмелге асырыўға;

өз жумысы ҳаққында мағлыўматлар тарқатыўға;

ўәкилханалар ашыў ҳәм филиаллар шөлкемlestiriўге;

мәмлекетлик ҳәkimият ҳәм басқарыў уйымларына белгиленген тәртипте усыныслар киргизиўге;

халықаралық байланыслар орнатыў, бирге исlesиў ҳаққында келисимлер дүзиўге және халықаралық бағдарламалар ҳәм жойбарларда қатнасыўға ҳақылы.

Қор нызам ҳұжжетлерине муýапық басқа да ҳуқықларға иие болыўы мүмкин.

19-статья. Қордың миннетлемелери

Қор:

өз жумысын нызам ҳұжжетлерине ҳәм қордың уставына муýапық әмелге асырыўы;

қордың жумысының жәриялышының тәмийинлеўи ҳәм қордың мүлкинен пайдаланыўы ҳаққында ҳәр жылы есабатлар жәриялаўы;

дизимнен өткериўши уйымның ўәкиллериңе қор өткеретуғын илажларға еркин кириў имканиятын беріўи;

өз жумысы ҳаққында мәмлекетлик салық хызмети ҳәм мәмлекетлик статистика уйымларына есабатлар тапсырыўы шәрт.

қордың нызам ҳұжжетлерине муýапық басқа да миннетлемелери болыўы мүмкин.

IV. Қордың жумысының экономикалық тийкары

20-статья. Қордың мұлки

Шөлкемлестириүшилер (шөлкемлестириүши) ямаса ўәсият етиүши тәрепинен қорға өткерилген ақша қаржылары ҳәм басқа да мұлк қордың меншиги болып есапланады.

Имаратлар, қурылмалар, турақ жайлар ҳәм басқа да имаратлар, әсбап-ұскенелер, инвентарь, ақша қаржылары, соның ишинде сырт ел валютасындағы қаржылар, баҳалы қағазлар ҳәм басқа да мұлк қордың меншиги болыўы мүмкін.

Қордың шөлкемлестириүшилері (шөлкемлестириүшиси) ямаса қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилгенде ўәсиятнаманы орынлаўши қордың миннетлемелери бойынша жуўап бермейди, ал қор болса шөлкемлестириүшилердин (шөлкемлестириүшинин) ямаса ўәсиятнаманы орынлаўшының миннетлемелери бойынша жуўап бермейди.

Қорды шөлкемлестириў ушын зәрүр болған дәслепки қаржылардың ең кем муғдары Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси тәрепинен белгиленеди.

Қордың мұлки шөлкемлестириүшилер арасында бөлистирилиўи мүмкін емес ҳәм оннан тек қор уставында белгиленген мақсетлер және ўазыйпаларды әмелге асырыў ушын пайдаланылады.

Қордың мұлкинен гиреў ямаса миннетлемелердин орынланыўын тәмийинлеўдин басқа да усылы сыпатында пайдаланыўға, сондай-ақ кредитлер бериў ушын пайдаланыўға болмайды.

21-статья. Қордың мұлкин қәлиплестириў дереклері

Қордың мұлкин қәлиплестириў дереклері төмендегилер болыўы мүмкін:

шөлкемлестириүшилер (шөлкемлестириүши) тәрепинен бир жылға төленетуғын (өткерилетуғын) ямаса турақты келип туратуғын ақша ҳәм басқа да түсімлер;

қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилген жағдайда ўәсият етиүшинин қорға өткерген мұлки;

юридикалық ҳәм физикалық тәреплердин ықтыярлы қәүендерлик қаржылары;

юридикалық ҳәм физикалық тәреплер, мәмлекетлик, сырт ел ҳәм халықаралық шөлкемлер, сырт ел мәмлекетлери ажырататуғын грантлар;

қордың исбилерменлик жумысынан алынатуғын дәраматлар (пайда);

нызам хужжетлеринде қадаған етилмеген басқа да дереклер.

22-статья. Қордың исбілерменлик жумысын әмелге асырыўы

қор нызам ҳұжжетлерине мүўапық исбілерменлик жумысы менен өз уставында белгіленген мақсатлерге туўры келетуғын шеклерде шуғылланыўы мүмкін.

Исбілерменлик жумысының айырым түрлери қор тәрепинен тек лицензия тийкарында әмелге асырылыўы мүмкін.

қордың коммерциялық шөлкемлериниң уставлық қордағы (уставлық капиталдағы) қатнасы Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесі тәрепинен белгіленген тийкарда әмелге асырылады.

23-статья. Қордың өзине қатнаслы шахслар менен қатнасықтары

Қорға қатнаслы шахслар төмендегилер болып табылады:

қордың шөлкемлестириўшилери (шөлкемлестириўшиси) ямаса қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилгенде ўәсиятнаманы орынлаушы;

қордың шөлкемлестириўшилери (шөлкемлестириўшиси) ямаса қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилгенде ўәсиятнаманы орынлаушы менен жақын туўысқанлық ямаса ағайиншилик байланыслы болған шахслар, сондай-ақ, усы шөлкемлестириўшилердин (шөлкемлестириўшинин) ямаса ўәсиятнаманы орынлаушының кридиторлары;

қордың шөлкемлестириўшилери (шөлкемлестириўшиси) болған юридикалық тәреплердин қатнасышылары, кридиторлары, сондай-ақ, олар менен мийнетке байланыслы қатнасықтарда болған шахслар;

уставлық қорында (уставлық капиталында) қордың өзи қатнасып атырған юридикалық тәреплер ҳәм олардың хызметкерлери, сондай-ақ усы хызметкерлер менен жақын туўысқанлық ямаса ағайиншилик байланыслары болған шахслар;

қордың қәүендерлик кеңесинин ағзалары, қордың басқарма баслығы ҳәм ағзалары, қордың тексеріў комиссиясының ағзалары, қордың басқа да хызметкерлери, сондай-ақ олар менен жақын туўысқанлық ямаса ағайиншилик байланыслары болған шахслар.

Қордың өзине байланыслы шахслар менен келисімлер дүзиүине, сондай-ақ, олардың пайдасын гөзлеп басқада ҳәрекетлер ислеүине қәүендерлик кеңестин келисими менен жол қойылады.

Қор төмендеги жағдайларда өзине байланыслы шахслар менен келисімлер дүзиүге ямаса олардың пайдасын гөзлеп басқа да ҳәрекетлер ислеүге ҳақылы емес:

қорға қатнаслы шахслар менен бундай келисімлер дүзиў ямаса ҳәрекетлер ислеүге қорға байланыслы болмаған шахслар менен болғандағыға қарағанда бир қанша қолай шәртлерде әмелге асырылып атырған болса;

қорға қатнаслы шахс қордың қәүендерлик кенесиниң ағзасы болса.

24-статья. Қордың мұлкинен пайдаланыў

Қордың мұлкинен қордың уставында белгиленген мақсетлер хәм үазыйпаларды әмелге асырыў және ҳәkimшилик қәрежетлерди қаплаў ушын пайдаланылады.

Қордың ҳәkimшилик қәрежетлери қор тәрепинен есап бериў дәүиринде қорды басқарыў ушын исленген барлық қәрежетлерди ҳәм биринши нәүбетте оның активлерин сақлаў ҳәм сақлап турыў ушын зәрүр қәрежетлерди, қордың өз уставында белгиленген мақсетлер ҳәм үазыйпаларды әмелге асырыў ушын рекламаға сарыпланған қаржыларын, сондай-ақ, нызам ҳұжжетлерине муўапық қордың жумысы менен байланыслы қәрежетлерди ҳәм төлемлерди өз ишине алады.

Хәр жылғы ҳәkimшилик қәрежетлердин жалпы муғдары, сондай-ақ, қордың қәүендерлик кенеси ҳәм тексеріў комиссиясының ағзаларына ҳақы төлеў ҳәм олардың өз үазыйпаларын орынлауы менен байланыслы қәрежетлерин компенсация ислеў қордың барлық қәрежетлери муғдарының жигирма процентинен аспаўы керек. Усы шеклеў қәүендерлик бағдарламаларын әмелге асырыуда қатнасатуғын шахслардың мийнетине ҳақы төлеүде қолланылмайды.
(КР ЖК 25.04.2009-ж. 240/III-санлы-санлы Қарапына тиикар өзгерислер кириллген)

Қордың мұлки қорға қатнаслы шахслар арасында бөлистирилиүине жол қойылмайды.

Қордың мұлкин көбейтиў ушын қорға қаржы киргизген шахслар қаржы берип атырғанда бул қаржылардың белгиленген мақсетте пайдаланылыуы ҳаққында, соның ишинде қорды қайта шөлкемlestirгенде ямаса сапластырғанда қаржыларды қайтарыў шәртлери ҳаққында қор менен шәртнамалар дүзиўи мүмкин.

25-статья. Қорда есапқа алыў ҳәм есабат

Қор өз жумысы нәтийжелери есабын жүргизеди ҳәм белгиленген тәртипте мәмлекетлик салық хызмети уйымлары ҳәм мәмлекетлик статистика уйымларына есабат усынады.

Қор хәр жылы алдыңғы жылдағы өз жумысы ҳаққында төмендегилерди өз ишине алған есабат жәриялайды:

Қордың есап бериў дәүирдеги жумысына шолыў, бул жумыс қордың уставында белгиленген мақсет ҳәм үазыйпаларға муўапықты дәрежесин көрсеткен ҳалда;

қордың бир жыллық есабатын, аудиторлық шөлкемнин жуўмағын көрсеткен ҳалда;

қордың алған ықтыярлы қайырқомлық жәрдемлери ҳаққындағы мағлыұматларды;

қордың исбілерменлик жумысынан алынған дәраматлары (пайдасы) ҳаққындағы мағлыұматларды, бул дәраматлардың (пайданың) келип шығыў дереклерин өз алдына көрсеткен ҳалда;

қәрежетлердин улыўма муғдарын, қордың жумысының айырым түрлери бойынша ҳәм ҳәkimшилик қәрежетлер бойынша өз алдына көрсеткен ҳалда;

қордың уставындағы ҳәм қордың уйымларындағы өзгерислер ҳаққындағы мағлыұматларды;

қордың уставында ямаса қордың қәүендерлик кеңеси тәрепинен белгиленген басқада мағлыұматларды.

V. Қорды басқарыў

26-статья. Қордың қәүендерлик кеңеси

Қордың қәүендерлик кеңеси қордың уйымы болып, ол қордың жумысын қадағалауды әмелге асырады.

Қордың қәүендерлик кеңесинин қурамы кеминде үш адамнан ибарат болыўы керек. Қәүендерлик кеңесинин дәслепки қурамының ағзалары шөлкемлестириўшилер (шөлкемлестириўши) тәрепинен ямаса қор ўәсиятнама бойынша шөлкемлестирилген болса, ўәсиятнамада нәзерде тутылған тәртипте тайынланады.

Қордың қәүендерлик кеңесин дүзиў, қәүендерлик кеңеси жыйналысларын шақырыў ҳәм қәүендерлик кеңесинин қараптарын қабыл етиў тәртиби қордың уставында белгиленеди.

Қордың қәүендерлик кеңесинин ағзалары бир ўақыттың өзинде қордың басқармасы ҳәм тексеріў комиссиясына ағза болыўына жол қойылмайды.

Қордың уставында қордың қәүендерлик кеңесинин ағзаларына ҳақы төлеў ҳәм олардың өз ўазыйпаларын атқарыўы менен байланыслы қәрежетлерин компенсация етиў нәзерде тутылыўы мүмкин.

27-статья. Қордың қәүендерлик кеңесинин ўәкилликлери

Қордың қәүендерлик кеңесинин ўәкилликлерине төмендегилер киреди:

қордың жумысын ҳәм усы жумыс нызам хұжжетлерине және қордың уставына, қордың қәүендерлик кеңесинин қараптарына муўапық болыўын қадағалауды әмелге асырыў;

қордың уставына киргизилетуғын өзгерислер ҳәм қосымшаларды тастыйықлаў;

қордың басқармасы ҳәм тексеріў комиссиясын дүзиў;

қордың ақша қаржылары ҳәм басқа да мүлкинен пайдаланыўын қадағалауды әмелге асырыў;

қор бюджетин тастыйықлау;

қордың бир жыллық балансын, бир жыллық финанс есабатын, соның ишинде қор басқармасының өз жумысы ҳаққындағы есабатын тастыйықлау;

қордың жумысын гезексиз тексериү ушын аудиторлық шөлкемди тартыў ҳаққында қарар қабыл етиў;

қордың басқармасының қор уставында белгиленген мақсетлер ҳәм ўазыйпаларға қарсы болған қараптарының орынланыўын тоқтатып қойыў ямаса оларды бийкарлаў;

қорды қайта шөлкемlestiriү ҳаққында қарар қабыл етиў.

қордың уставында қордың қәүендерлик кеңесиниң ўәкилликлериine басқа да мәселелер киргизилиў мүмин.

қордың қәүендерлик кеңесиниң ўәкилликлериine киргизилген мәселелер шешилиўи ушын қордың басқармасы ямаса тексериү комиссиясына өткерилиўине жол қойылмайды.

қордың қәүендерлик кеңеси қордың басқа уйымларынан қордың жумысына байланыслы ҳүжжетлерди талап етиўге ҳәм алыша ҳақылы.

қордың қәүендерлик кеңесиниң қараптары қордың басқармасы ҳәм басқа да уйымлары, қордың хызметкерлери ушын мәжбүрий есапланады.

28-статья. Қордың басқармасы

Қордың басқармасы қордың атқарыў уйымы болып табылады. қордың басқармасының қурамы қордың қәүендерлик кеңеси тәрепинен қәлиплестириледи.

Қор басқармасының басшысы ҳәм ағзалары қордың қәүендерлик кеңеси ҳәм тексериү комиссиясының ағзалары болыўына жол қойылмайды.

Қордың басқармасы кеминде жылына бир мәрте өз жумысы ҳаққында қәүендерлик кеңесине есап береди.

29-статья. Қордың басқармасының ўәкилликлери

Қор басқармасының ўәкилликлериine төмендегилер киреди:

қордың күнделекли жумысына улыўма басшылық етиў;

қор тәрепинен шөлкемlestiriлген исбителменлик структуралары жумысын қадағалаўды әмелге асырыў;

қордың қәүендерлик кеңеси менен келисилген тийкарда қордың хызметкерлеринин штат кестеси ҳәм ис ҳақы муғдарын белгилеў;

қордың қәүендерлик кеңеси менен келисилген тийкарда ўәкилханалар ашыў ҳәм филиаллар шөлкемlestiriү және олардың жумысын қадағалаўды әмелге асырыў;

қордың ўәкилханалары ҳәм филиаллары ҳаққындағы режелерди тастыйықлаў олардың басшылырын тайынлаў.

қордың уставында қордың басқармасының ўәкилликлерине басқада мәселелер киргизилийи мүмкін.

30-статья. Қор басқармасының басшысы

Қор басқармасының басшысы қор басқармасының жумысына басшылық етеди, мәмлекетлик уйымлар, халықаралық шөлкемлер ҳәм сырт ел шөлкемлери, сондай-ақ, басқа да юридикалық ҳәм физикалық тәреплер менен қатнасықтарда оның атынан ҳәрекет етеди.

VI. Қордың жумысын қадағалаў

31-статья. Қордың тексеріў комиссиясы

Қордың материаллық жумысын ҳәм оның ақша қаржылары дурыс сарыпланыўын және мүлкинен дурыс пайдаланыўын қадағалаў ушын кеминде үш адамнан ибарат қурамда қордың тексеріў комиссиясы дүзиледи.

Қордың тексеріў комиссиясының ағзалары қордың қәүендерлик кенеси тәрепинен лаўазымға тайынланады ҳәм лаўазымнан босатылады. Қордың тексеріў комиссиясының қурамы, ўәкилликтери ҳәм жумыс мүддети қордың уставында белгиленеди.

Қордың тексеріў комиссиясы ағзалары бир ўақыттың өзинде қордың қәүендерлик кенесинин ҳәм басқарманың ағzasы болыўы мүмкін емес.

Қордың тексеріў комиссиясы қордың кәүендерлик кенесинин гезексиз жыйналысы шақырылыўын талап етигүе ҳақылы.

Қор уставында қордың тексеріў комиссиясы ағзаларына ҳақы төлеў ҳәм олардың өз ўазыйпаларын атқарыўы менен байланыслы шығынларын компенсация етиў нәзерде тутылыўы мүмкін. Төленетуғын бундай ҳақы ҳәм компенсация муғдары қордың уставына муýапық қордың қәүендерлик кенеси тәрепинен белгиленеди.

32-статья. Қордың тексеріў комиссиясының тексеріўлер өткериўи

Қордың финанс жумысын ҳәм қор басқарыўы тәрепинен ақша қаржылары дурыс сарыланып атырғанлығын ҳәм басқа да мүлктен дурыс пайдаланылып атырғанлығын тексеріўди қордың қәүендерлик кенесинин қарапына муýапық қордың тексеріў комиссиясы қордың бир жыллық ямаса басқа мүддettеги жумысының жуўмақтары бойынша әмелге асырады.

Қордың лаўазымлы шахслары қордың тексеріў комиссиясының талабына муýапық комиссияға қордың финанслық жумысы ҳаққындағы ҳұжжетлерди усыныўы шәрт.

Қордың финанс жумысын тексеріў нәтийжелери тийкарында қордың тексеріў комиссиясы төмендегилерди өз ишине алған жуўмақ таярлайды:

есабатлардағы ҳәм басқа да финанслық ҳүжжетлердеги мағлыўматлардың исенимли екенлигине берилген баҳа;

бухгалтериялық есап жүргизилийи ҳәм финанслық есабат тапсырыў тәртибин бузғанлығы жағдайлары ҳаққындағы мағлыўмат;

анықланған қағыйдабузарлықтарды сапластырыў бойынша усыныслар, сондай-ақ, қордың финанс жумысы нәтийжелілігін арттырыўға байланыслы усыныслар.

33-статья. Қордың жумысын аудиторлық тексеріўден өткериў

Қор нызам ҳүжжетлерине муўапық ҳәр жылы өз жумысын аудиторлық тексеріўден өткереди.

Аудиторлық шөлкемди қордың қайырқомлық кеңеси таңдайды.

Қорға қатнаслы шахслар қор жумысын аудиторлық тексеріўден өткериўте аудитор сыпатында тартылыўы мүмкин емес.

34-статья. Қордың жумысын тоқтатып қойыў

Қордың нызам ҳүжжетлерин ҳәм қордың уставында белгиленген талапларды бузған жағдайда оның жумысы дизимнен өткериўши уйымның арзасына муўапық суд тәрепинен тоқтатып қойылыўы мүмкин.

Қордың жумысын тоқтатып қойыў тәртиби ҳәм мұддетлери нызам ҳүжжетлеринде белгиленеди.

35-статья. Қордың жумысын мәмлекетлик қадағалаў

Қордың жумысын мәмлекетлик қадағалаў дизимнен өткериўши уйым ҳәм басқа да ўәкилликли уйымлар тәрепинен нызам ҳүжжетлерине муўапық әмелге асырылады.

VII. Жуўмақлаұшы режелер

36-статья. Қорды қайта шөлкемлестириў

Қордың қәүендерлик кеңесинин қаарына муўапық қор қайта шөлкемлестирилийи мүмкин.

Қордың қайта шөлкемлестирилийине тек басқа қор менен қосып жиберилген, басқа қорды бирлестирип алған ямаса басқа қорға бирлестирилген жағдайларда жол қойылады.

37-статья. Қорды сапластырыў

Қорды сапластырыў мәпдар тәреплердин арзасына тийкарланып судтың қаарына муўапық әмелге асырылады.

Қор төмендеги жағдайларда сапластырылыўы мүмкин:

қордың шөлкемлестирилийинен гөзленген мақсетке ерисилгенлигине байланыслы;

жумыс мұддети тамамланғанлығына байланыслы;

егер қордың мүлки қор өзинин алдына қойған мақсетлерге ерисиү ҳәм ўазыйпаларды әмелге асырыў ушын жетерли болмаса, ал зәрүр мүлкти алыў итималы болмаса;

егер қор өз алдына қойған мақсетлерге ерисиүи мүмкін болмаса, бул мақсетлерди болса тийисли түрде өзгертиүге болмаса;

қор өз уставында белгиленген мақсетлер ҳәм ўазыйпалардан шетке шыққан болса;

нызамда нәзерде тутылған басқада жағдайларда.

Қорды сапластырыў нызам ҳұжжетлеринде нәзерде тутылған тәртипте әмелге асырылады.

Қордың кредиторларының талаплары қанаатландырылғаннан кейин қалған мүлки қордың шөлкемлестириүшилери (шөлкемлестириүшиси), сондай-ақ, қордың қәүендерлик кенеси, басқармасы, тексериў комиссиясының ағзалары ямаса қордың хызметкерлери арасында бөлистирилийне жол қойылмайды ҳәм оннан қордың уставында нәзерде тутылған тәртипте, қорды шөлкемлестириүден гөзленген мақсетлерде ҳәм (ямаса) қайырқомлық мақсетлерде пайдаланылады.

38-статья. Тартысларды шешиў

Қорларды шөлкемлестириў, олардың жумыс жүргизиўи, қайта шөлкемлестирилий ҳәм сапластырылыўы тарауындағы тартыслар нызам ҳұжжетлеринде белгиленген тәртипте шешиледи.

39-статья. Жәмийетлик қорлар ҳаққындағы нызам ҳұжжетлерин бузғанлығы ушын жуўапкершилик

Жәмийетлик қорлар ҳаққындағы нызам ҳұжжетлерин бузғанлығы ушын айыплы шахслар белгиленген тәртипте жуўапкер болады.